

Parlamentul României
Senat
Comisia pentru mediu

Nr. LXXII/58/23.06.2025

INFORMARE

privind participarea la cea de-a treia ediție a
Conferinței Organizației Națiunilor Unite privind Oceanele
(Nisa, Republica Franceză, 9–13 iunie 2025)

Domnii senatori Glad-Aurel Varga și Aurel Oprinoiu, în calitate de președinte, respectiv vicepreședinte ai Comisiei pentru mediu, au participat, în perioada 9 -13 iunie a.c., la Nisa, la cea de-a treia *Conferință a ONU privind Oceanele (UNOC3)*. Domnii senatori au făcut parte din delegația națională a României la UNOC3, care a fost condusă de secretarul general al Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și a inclus oficiali guvernamentali, reprezentanți ai Ambasadei României în Franța și Consulatului general de la Marsilia, precum și experți guvernamentali.

1. Introducere

Conferința Națiunilor Unite pentru Oceane (UNOC) este un eveniment internațional organizat de ONU pentru a sprijini protecția și gestionarea durabilă a oceanului.

Cea de-a treia ediție a Conferinței UNOC3 a fost co-organizată de Franța în parteneriat cu Costa-Rica și a reunit reprezentanții a peste 130 din cele 193 de state membre ONU, inclusiv peste 50 de șefi de stat și de guvern; organizații internaționale și regionale; peste 2000 de oameni de știință, ONG-uri, companii din sectorul maritim; societatea civilă și publicul larg.

În paralel, în perioada 2-13 iunie, orașul Nisa a găzduit un program deschis publicului, intitulat *Noi suntem oceanul*, menit să sensibilizeze populația și să celebreze rolul esențial al oceanului planetar (peste 1 milion de cetățeni implicați și beneficiari ai diferitelor activități organizate în marja Conferinței).

Scopul principal al UNOC3 a fost stimularea mobilizării globale pentru îndeplinirea Obiectivului de Dezvoltare Durabilă 14 al ONU (ODD 14) - *Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și resurselor marine*, considerate un *bun comun al umanității*, esențial pentru echilibrul climatic al planetei, dar aflate sub presiunea unor provocări tot mai mari precum acidifierea, poluarea și pescuitul ilegal.¹

¹ În acest sens, *Agenda 2030 a ONU stabilește trei axe majore de acțiune: promovarea cunoștințelor științifice marine pentru o mai bună luare a deciziilor politice; implementarea angajamentelor internaționale pentru protecția oceanului; mobilizarea de finanțări pentru conservarea și utilizarea durabilă a resurselor marine și dezvoltarea unei economii albastre durabile.*

Conferința s-a desfășurat sub tema „**Acțiune pentru oceane: accelerarea soluțiilor bazate pe știință pentru un viitor durabil al oceanelor**”, punând accent pe combaterea poluării marine, protejarea biodiversității acvatice, sprijinirea economiei albastre și întărirea cooperării internaționale pentru mările și oceanele lumii.

2. Delegația oficială a României

România a fost reprezentată la UNOC3 de o **delegație interinstituțională**, formată din membri ai Ministerului Mediului, ai Parlamentului și ai societății civile. Conducătorul delegației a fost domnul Alexandru Avram, Secretar General în cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor. Componenta completă a delegației a fost următoarea:

- Alexandru Avram – Secretar General, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (conducătorul delegației);
- Glad-Aurel Varga – Președinte al Comisiei pentru mediu din Senatul României;
- Aurel Oprinoiu – Vicepreședinte al Comisiei pentru mediu din Senatul României;
- Răzvan Odor – Reprezentant al Direcției Relații Externe, Ministerul Mediului;
- Aurelia Grosu – Consul General al României la Marsilia, membră a delegației oficiale;
- Iulia Mihalcea – Reprezentantă a Asociației Culturale FAAD, organizație activă în domeniul educației ecologice și al implicării civice.

A mai participat, din partea Ambasadei României în Republica Franceză, Ioana BIVOLARU, Ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Franceză, supleant al conducătorului delegației.

Prezența integrată a administrației centrale, legislativului și societății civile reflectă angajamentul României pentru o abordare unitară și colaborativă privind protecția mediului marin.

3. Participarea la lucrările conferinței

Conferința a oferit un cadru valoros pentru evaluarea progreselor în implementarea Obiectivului de Dezvoltare Durabilă nr. 14 și pentru accelerarea acțiunilor de protecție a ecosistemelor marine.

Pe durata celor cinci zile ale conferinței, delegația română a luat parte la sesiunile plenare, la evenimentele tematice și la dezbaterile din zona Blue Zone, unde s-au discutat teme esențiale precum:

- combaterea poluării marine, în special a poluării cu plastic și microplastice;
- promovarea economiei albastre și sprijinirea comunităților costiere;
- adaptarea sistemelor marine la schimbările climatice;
- protejarea biodiversității și extinderea ariilor marine protejate;
- consolidarea cooperării internaționale pentru guvernarea oceanelor;
- finanțarea cercetării și inovării pentru soluții sustenabile.

Domnii senatori Glad-Aurel Varga și Aurel Oprinoiu **au participat activ la programul oficial al Delegației României la Conferință**, care a inclus: sesiuni plenare la nivel înalt, Paneluri de acțiune pentru Ocean, alte sesiuni și evenimente la nivel înalt care au fost organizate în marja conferinței.

Delegația română a urmărit cu interes prezentările statelor și organizațiilor internaționale participante, au identificat exemple de bune practici și au participat la schimbul de idei susținând obiectivele de mediu asumate de România la nivel național și european.

4. Mesajul principal: combaterea poluării marine

Una dintre temele centrale ale conferinței a fost poluarea marină, cu accent pe deșeurile din plastic. Potrivit datelor prezentate, între 8 și 10 milioane de tone de plastic ajung anual în oceane, afectând grav biodiversitatea și sănătatea ecosistemelor acvatice. Dacă nu sunt luate măsuri urgente, se estimează că, până în 2050, plasticul din oceane ar putea depăși, în greutate, peștii existenți.

UNOC3 a subliniat necesitatea reducerii producției de plastic de unică folosință, îmbunătățirea colectării și reciclării deșeurilor, promovarea soluțiilor de reciclare naturale (compostare, biodegradare, sisteme agroecologice), precum și întărirea cooperării internaționale în combaterea poluării transfrontaliere.

Tratatul împotriva poluării cu plastic

Din discuțiile din cadrul mesei rotunde dedicate poluării oceanelor cu plastic, s-au conturat concluzii relevante privind situația actuală și soluțiile de viitor:

- Participanții au subliniat magnitudinea impactului deșeurilor din plastic asupra mediului și sănătății. Principalele surse de poluare sunt: plasticul de unică folosință; echipamentele de pescuit pierdute sau abandonate; munițiile abandonate pe fundul mărilor (risc major pentru pescuit și turism).

Directoarea Ocean Conservancy, Janis Searles Jones, a avertizat că în cele doar câteva minute ale discursului său, încă cinci camioane de plastic au ajuns în oceane și, în lipsa unor măsuri concrete, se estimează că această cantitate va crește cu 50% până în 2040.

- Inițiative relevante: adoptarea de către UE a **Pactului european pentru oceane** și semnarea **Declarației pentru un ocean mai silențios**, precum și **Programul Germaniei de recuperare a munițiilor din Marea Baltică și Marea Nordului**.
- Este în curs, redactarea unui tratat internațional ambițios, care să abordeze **ciclul complet de viață al plasticului**, cu accent pe găsirea de alternative la plastic; responsabilitate extinsă a producătorilor, precum și sprijin financiar și tehnic pentru statele mici și insulare care sunt puternic afectate, deși contribuie într-o măsură mult mai mică la poluare decât statele dezvoltate. Un nou ciclu de negocieri va avea loc în luna august a.c., la Geneva.

Mesajul-cheie pe această temă a fost acela că, pentru a proteja oceanele, acțiunile statelor trebuie să vizeze în principal sursa poluării (uscatul), iar soluțiile trebuie să fie globale, coordonate și consistent susținute financiar.

Soluțiile identificate s-au referit, în principal, la adoptarea unui tratat juridic cu caracter obligatoriu - **Tratatul împotriva poluării cu plastic**; la elaborarea și implementarea unor strategii naționale de combatere a poluării cu plastic; precum și la consolidarea cooperării europene și internaționale pentru protecția oceanelor.

Delegația României a reafirmat angajamentul pentru transpunerea în legislația națională a celor mai bune practici europene și globale în acest domeniu și susținerea eforturilor comune de reducere a poluării marine în bazinul Mării Negre.

6. Acordul BBNJ (privind Conservarea și Utilizarea Durabilă a Biodiversității Marine în Zonele de Dincolo de Jurisdicția Națională), a fost deschis spre semnare și ratificare în septembrie 2023. Franța, co-gazdă a UNOC3 alături de Costa Rica, a făcut din accelerarea ratificării acestuia o prioritate diplomatică.

*Trebuie subliniat că **România a semnat Acordul la 20 septembrie 2023, în marja celei de-a 78-a sesiuni a Adunării Generale a ONU. În decembrie 2024, Parlamentul României a adoptat Legea nr. 315/2024, care ratifică Acordul BBNJ. Astfel, România este în prezent parte a acestui acord internațional important, care vizează protejarea biodiversității marine în zonele din afacerea jurisdicției naționale.***

Primul rezultat concret al acestei mobilizări a fost anunțat de președintele Franței, Emmanuel Macron, co-președinte al Conferinței: punerea în aplicare, în curând, a Acordului BBNJ. Președintele Macron a salutat acest succes, care va permite combaterea eficientă a pescuitului ilegal și protejarea a două treimi din suprafața oceanelor.

Astfel, în cadrul unui eveniment special organizat în marja UNOC3, 18 țări și-au depus oficial instrumentele de ratificare. Printre acestea se numără Albania, Bahamas, Belgia, Croația, Coasta de Fildeș, Danemarca, Fiji, Malta, Mauritania, Vanuatu, Grecia, Guineea-Bissau, Jamaica, Iordania, Liberia, Insulele Solomon, Tuvalu și Vietnam. Acestea s-au alăturat celor 31 de țări și Uniunii Europene care ratificaseră tratatul anterior conferinței, ridicând numărul total de ratificări la 50. De asemenea, 15 state membre ONU s-au angajat să ratifice tratatul, depășindu-se astfel pragul necesar pentru intrarea sa în vigoare.

Secretarul General al ONU, António Guterres, a adus în atenție, alături urgentarea implementării prevederilor Acordului BBNJ, și adoptarea Cadrului global pentru biodiversitate Kunming-Montréal care vizează protejarea a cel puțin 30% din zonele marine și costiere până în 2030, precum și angajamentul Organizației Maritime Internaționale ca transportul maritim să nu mai genereze emisii nete până în 2050.

Pentru atingerea acestor obiective, este esențială adoptarea de planuri naționale concrete, sprijinirea pescarilor, a comunităților indigene, a cercetătorilor și a tinerilor, dar mai ales investițiile financiare. Guterres a atras atenția că ODD 14, referitor la viața acvatică, este unul dintre cele mai slab finanțate Obiective de Dezvoltare ale Agendei 2030 a ONU, solicitând creșterea sprijinului public, al băncilor de dezvoltare și atragerea de capital privat.

Acest apel a fost susținut și de președintele celei de-a 79-a sesiuni a Adunării Generale a ONU, Philémon Yang, care a subliniat că viitorul oceanelor depinde mai mult ca niciodată de cooperarea internațională.

În ceea ce privește importanța BBNJ, având în vedere că marea liberă acoperă aproape jumătate din suprafața planetei, dar doar 1,5% este protejată în arii marine protejate, Acordul este esențial pentru atingerea ODD 14 și pentru obiectivul de a proteja cel puțin 30% din ocean până în 2030, stabilit prin Cadrul Global pentru Biodiversitate.

Dintre apelurile la acțiune și inițiativele legate de implementarea Acordului, menționăm evenimentul „*Celebrating High Seas Action*” care a reunit lideri guvernamentali, indigeni,

reprezentanți ai societății civile și din domeniul științific pentru a susține protejarea mării libere; relansarea Coaliției pentru Ambiție Înaltă privind BBNJ, co-prezidată de Palau, Seychelles și UE, pentru a accelera implementarea; anunțarea de către Fundația Minderoo a unei contribuții de aprox. 6,5 milioane USD pentru crearea de arii marine protejate în marea liberă, ridicând astfel, angajamentele totale la 58,2 milioane USD – cel mai mare buget alocat vreodată în acest scop; finanțarea de către Inițiativa Bloomberg Ocean a unui Secretariat pentru „BBNJ First Movers”, în scopul sprijinirii unui grup de guverne care își propun să creeze rapid primele arii marine protejate în zone prioritare de biodiversitate.

7. Comisia Europeană

În cadrul lucrărilor, Ursula von der Leyen, președinta Comisiei Europene a prezentat trei acțiuni concrete prin care UE își demonstrează angajamentul în protejarea oceanelor și anume:

1. alocarea a 40 de milioane de euro pentru finanțarea **Programului Global pentru Oceane**;
2. lansarea **Proiectului *Digital Twin of the Ocean*** (Replica Digitală a Oceanului) – un instrument inovator menit să ofere o înțelegere mai profundă a oceanului, de la poluare și navigație, la riscurile care amenință biodiversitatea;

În baza Digital Twin, UE lansează, de asemenea, o nouă *Inițiativă de Observare a Oceanului*, menită să ofere date esențiale tuturor celor care depind de ocean și care va poziționa Europa ca lider global în știință, tehnologia și securitatea oceanelor.

3. adoptarea **Pactului pentru Oceane al UE**, primul pact dedicat oceanului din istoria Uniunii Europene.

8. Concluzii și perspective

Participarea României la UNOC3 a oferit:

- platformă de dialog și schimb de expertiză în domeniul protecției mediului marin;
- oportunitatea de a consolida angajamentele internaționale ale României în domeniul durabilității oceanelor;
- acces la bune practici și inițiative internaționale care pot inspira acțiuni concrete la nivel național.

Conferința a confirmat faptul că soluțiile la crizele oceanelor necesită angajamente transnaționale, investiții în cercetare, implicarea comunităților și un cadru legislativ coerent. **România și-a reafirmat sprijinul pentru Pactul European pentru Oceane și va continua să colaboreze cu partenerii europeni și internaționali în direcția atingerii ȋintelor de mediu asumate.**

Asigurarea unei **reprezentări parlamentare** în Delegația națională la UNOC3 a fost deosebit de importantă din perspectiva participării senatorilor la dezbaterile internaționale la nivel înalt a unor teme de interes pentru România și a identificării principalelor provocări și a unor oportunități de cooperare legate de protejarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și resurselor marine pentru care sunt necesare soluții legislative, în concordanță cu ODD 14 al Agendei 2030.

Președinte,

Glad-Aurel VARGA

Vicepreședinte

Aurel OPRINOIU